

Ett Ögonblick

INFORMATION FRÅN SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING

Nummer 2 • JUN 2013 • Swedish Ophthalmological Society

Bästa medlemmar i Sveriges Ögonläkarförening!

Efter en lång vinter och väldigt kort vår blev plötsligt allt grönt och sommarledigheter med semestrar är bara några veckor bort.

Svensk sjukvård omdanas, delvis av ekonomiska orsaker, och vårt dagliga arbete utsätts för ständiga förändringar. Idag börjar vi bli vana och kanske trötta på organisations och strukturförändringar.

Vid förra klinikchefsmötet togs frågan upp om införandet av fritt vårdval i Stockholm inom ögonsjukvården. Man erkände att kostnaderna faktiskt har stigit i starten men förväntar sig att kostnadshöjningen ska stabiliseras, och att utgifterna rent av skall sjunka när systemet är helt och fullt introducerat. Den som lever får se som det heter.

Förändringens vindar blåser också i Skåne, där man också håller på att införa fritt vårdval. Man utlokaliserar specialister till en "privat" (fortfarande finansierad av skattepengar) verksamhet. Detta gäller i hög grad även ögonverksamheten. Huvudsyftet är att öka tillgängligheten för patienterna och minska köerna. Många signaler tyder på att effekterna på slutenvården inte går omärkt förbi. Våra kollegor inom ortopedi och kirurgi har redan i Stockholm angett att man, om man tappar vardagskirurgin, som höftoperationer, så resulterar detta i svårigheter att utbilda nya ortopedier. Vi känner igen fenomenet inom ögonsjukvården också och kataraktkirurgin. Utbildning av nya specialister är viktig och för detta behövs en bassjukvård med tillräcklig volym även av vardagsdiagnoserna och de vanliga operationstyperna. Nu kommer visserligen förslag som säger att man även ska kunna utbilda specialister inom vårdvalets privata verksamhet, men detta har vi ännu inte sett ske i någon större omfattning.

Om man flyttar ut sjukvård till andra vårdssystem får man också effekt på den kliniska forskningen. Det blir svårare att sammanställa tillräckligt stora material för att kunna göra uppföljning av patienter.

Förhoppningsvis kan man även här knyta ihop slutenvårdsklinikerna med de nya öppenvårdscentralerna för att behålla dagens volym, men vi har ännu inte sett detta heller.

Den tredje punkten som påverkas av omstruktureringen inom sjukvården är grundutbildning av läkarstuderande. Vi har redan idag ett problem att ge alla läkarstuderande en klinisk placering och ge dem möjlighet att se och lära tillräckligt mycket av det praktiska arbetet inom sjukvården för att kunna bli självständiga läkare. I samband med det ökade intaget av läkarstuderande på alla läroanstalter i landet så har de kliniska placeringarna blivit en ökande belastning för väldigt många kliniker även ute i landsorten. Att schemalägga kandidater för att komma till privatmottagningar inom fritt vårdval kan vara ett alternativ men lär bli en stor schemateknisk utmaning.

Jag tror vi får börja vänja oss vid tanken att sjukvården kommer att omdanas ganska mycket framgenom. Därför kommer det också att medföra att våra anställningsformer kommer att luckras upp och förändras så att det kanske blir möjligt i framtiden att ha både en privat placering och en tjänst på sjukhus. Detta har vi ju sedan länge sett förekomma i våra grannländer i Norden och övriga Europa. Tidigare hette det att man inte fick etablera en egen verksamhet konkurrerande med sin klinik där man har sin anställning. Läkarförbundet har omvärderat sin syn på detta och menar att man ska se varje insats som en insats för den gemensamma hälso- och sjukvården och på så vis inte konkurrerande.

Forts. sidan 2....

I DET HÄR NUMRET:

ÅRSMÖTE

DELMÅL 19-20

ST-OGON.SE

RESEBERÄTTELSE

FÖRENINGSG
INFORMATION

KONGRESSFÖRTECKNING

Vi ser dagligen annonser om hur kända personer uttalar sig om hur skönt och bra det är att slippa glasögon. De har ofta gått igenom en refraktiv åtgärd, vilket numera finns i flera olika former. Den refraktiva kirurgin som huvudsakligen sker privat har ökat ordentligt i omfattning och det börjar bli mer och mer viktigt för ögonspecialister att ha kännedom och kunskap om de olika behandlingsmetoderna som utövas. Att också känna till deras för- och nackdelar och inte minst komplikationer blir mer och mer angeläget. För patienterna söker ofta vanliga ögonsjukvården när man får besvär eller är missnöjd. Vi hoppas kunna återkomma i ämnet på nästkommande ögonläkarmöte i ögonläkarföreningens regi.

Vid kommande klinikchefsmöte i höst kommer en punkt att vara co-payment, vilket betyder att patienten får betala för att få en torisk lins inopererad (möjligen kommer det gälla multifokal linser också) i samband med sin gråstarrsoperation. Några landsting har redan sagt ja till detta, men jag tror att många landsting är tveksamma och avvaktande till denna nya behandlingsform.

IPULS har nu omorganiserats till att kallas LIPUS och går numera i Läkarförbundets regi. Detta är glädjande och ögonläkarföreningen kommer nu att diskutera att återuppta SPUR-inspektionerna i LIPUS regi. Inom vår förening är det Eva Gottvall och Peter Åsman som ansvariga för den framtida SPUR-inspektionen. Vi kommer att diskutera även detta på klinikchefsmötet i höst. Förhoppningsvis kan vi sätta igång med en generell SPUR-inspektion på alla ögonkliniker i Sverige under nästa år.

SK-kurser, i antingen LIPUS regi eller i Ögonläkarföreningens regi fortsätter nu utan uppehåll och det är Beatrice Peebo som är ansvarig för dessa.

Vill samtidigt uppmärksamma alla er ST läkare på att i detta nummer av "Ett ögonblick" så finns de nya reviderade riktlinjerna för delmål 19 och 20 publicerade.

Inom Läkarförbundet pratar man mycket om en mer konstruktiv strukturerad efterutbildning när man blivit färdig specialist och det finns ett förslag att införa en SPUR-inspektion för efterutbildning också. Möjligtvis kan detta ta form och beslutas efter diskussioner i läkarförbundet under hösten.

Jag ser det som mycket glädjande att vi framigenom får draghjälp av läkarförbundet att utöka efterutbildningen för färdiga specialister.

Det närmaste mötet som Ögonläkarföreningen arrangerar i år är mötet på Skånes Universitetssjukhus i augusti och vi hoppas många kommer att delta där. Programmet kommer att bli mycket spännande med efterutbildningskurser och inbjudna intressanta föreläsare och det färdiga programmet finns nu ute på hemsidan.

Så sammanfattningsvis kan man säga att mycket händer och kommer att hända inom sjukvårdsfären som kan förändra vår arbetsvardag inom den närmaste framtiden.

Nu närmast vill jag i alla fall önska er alla en riktigt trevlig sommar med mycket vackert väder och en avkopplande semester.

It is only with the heart that one can see rightly;
What is essential is invisible to the eye
from *Le Petit Prince* (1943) a novel by Antoine de Saint Exupéry

Sven

Ögonfonden
SYNFRÄMJANDE FORSKNING

Stöd ögonforskningen
PG 90 07 22 - 0 BG 890 - 7610
www.ogonfonden.se

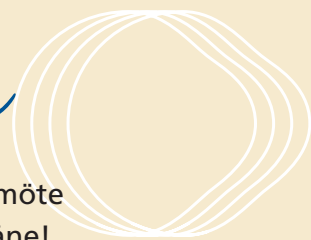
Nu kan du / din klinik starta en egen insamling på Ögonfondens hemsida, www.ogonfonden.se

Sveriges Ögonläkarförenings Årsmöte

28–31 augusti 2013 i Malmö

Välkomna

till Ögonläkarförenings Årsmöte
den 28–31 augusti 2013 i Skåne!

Vi kommer att ha mötet i Slagthuset, centralt i Malmö,
nära kommunikationer och stadskärna.

Sociala aktiviteter bjuder vi på i
både Lund och Malmö med omgivningarna!

*För Ögonkliniken,
Skånes universitetssjukhus i Malmö och Lund*

*Roger Sidestam
Klinikchef*

www.congrex.se/ogon.arsmote
e-mail: ogon.arsmote@congrex.se
tel: 08-459 66 00

Välkomna till Ögonläkarföreningens årsmöte på Skånes Universitetssjukhus!

Nu är det snart dags för vårt årsmöte 28-31 augusti. För första gången har vi nu gjort en App som du kan ladda ner för att få detaljerad information om mötet. Där kan du se programmet, läsa abstrakts, skriva anteckningar med mera. Appen finns att ladda ner i App Store för iPhone och iPad och för andra smartphones i Play Store. Sök på ”Sveriges ögonläkarföreningens årsmöte” eller ”SÖF”, eller ladda ner den med QR-koden nedan. Appen är gratis.

Välkomna!
Maria Kugelberg

Sveriges Ögonläkarföreningens Årsmöte

Malmö 28-31 augusti 2013

Utställare

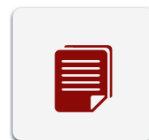
Föreläsare

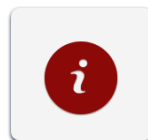
Schema

Mitt möte

Abstracts

Info

Förslag till val av styrelsemedlemmar och funktionärer

Facklig sekreterare	Eva Olofsson	nyval 2013-2015
Styrelseledamot (Repr icke universitetsklinik)	Karl-Johan Hellgren	nyval 2013-2015
Skattmästare	Lars Hjelmqvist	omval 2013-2015
Revisor	Svante Böös	omval 2013-2014
Revisor	Anders Kvanta	omval 2013-2014
Revisorssuppleant	Göran Olivestedt	omval 2013-2014
Klubbmästare	Anna Lundvall	omval 2013-2014
Klubbmästare	Sven Sahlin	omval 2013-2014

Fullmäktigerepresentanter i SLS

Ordinarie representanter	Sven Crafoord, Maria Kugelberg, omval
Suppleanter	Fatima Pedrosa-Domellöf, omval, Eva Olofsson, nyval

Kallelse till Sveriges Ögonläkarföreningens Årsmöte i Malmö 30 augusti 2013

Medlemmarna i Sveriges Ögonläkarförening kallas till ordinarie årsmöte på Slagthuset i Malmö fredag 30 augusti kl. 16.15–17.00. Mötet äger rum i lokal ”Teatern”.

Förslag till Dagordning för Årsmötet:
Ärende

- 1 Mötets öppnande
- 2 Val av mötesordförande och sekreterare
- 3 Val av två justeringspersoner
- 4 Fastställande av dagordning
- 5 Frågan om mötets behöriga utlysande
- 6 Meddelande från styrelsen
- 7 Rapport från kassaförvaltningen
- 8 Revisionsberättelsen
- 9 Frågan om ansvarsfrihet för styrelsen
- 10 Årsavgift
- 11 Val av vissa styrelsemedlemmar
- 12 Val av fullmäktigemedlemmar och suppleanter vid SLS
- 13 Val av revisorer mm
- 14 Val av valberedning
- 15 Övriga ärenden
- 16 Mötets avslutande

NPOG 2013

15-17 September 2013

**16th MEETING OF THE
NORDIC PEDIATRIC OPHTHALMOLOGY GROUP
AND 7th MEETING OF THE
NORDIC STRABISMOLOGICAL ASSOCIATION**

Clarion Hotel Post
Drottningtorget 10, Gothenburg, Sweden

Abstract deadline May 15th 2013

For more information, please visit
www.npog2013.se

Welcome to Gothenburg

GÖTEBORGS UNIVERSITET

City of
Gothenburg

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Att leva med RP – ny viktig handbok

Att leva med RP är en handbok för retinitiker, anhöriga och den övriga omgivningen, boken beskriver vad det kan innebära att ha RP (Retinitis Pigmentosa) eller Ushers syndrom - en hörselnedsättning i kombination med RP.

RP är ett samlingsnamn för flera hundra olika ärftliga nathinnesjukdomar. Sjukdomens natur med synfältsinskränkning, dåligt mörkerseende och bländningskänslighet gör det komplicerat både för den som lever med ögonsjukdomen – retinitikern – och för omgivningen. Att som läkare tala om för en patient att den har RP är inte lätt, i dagsläget finns ingen behandling även om det finns många lovande kliniska försök. Den här boken kan ge läkare en förståelse för hur det är att leva med RP, och vilka möjligheter som finns. Att ha RP behöver inte betyda att våra patienter måste sluta att arbeta, tvärtom går det bra att göra karriär trots att man har RP, något som beskrivs i ett av kapitlen i boken.

Läkare är vana vid att se den kliniska bilden i form av ERG-diagram och synfältsdiagram, men det är inte alltid till hjälp när man ska förklara för föräldrarna till ett barn med RP hur deras barn ser. Många gånger undrar de anhöriga om barnet låtsas se dåligt, eftersom det i ena stunden verkar se så bra för att i nästa stund vara i det närmsta blind. Att ha läst boken ”Att leva med RP” kan underlätta den svåra pedagogiska uppgiften att förklara för föräldrarna att ditt barn ser väldigt bra på en

syntavla, men inget alls om något befinner sig utanför detta snäva synfält.

Bokens täcker ett stort antal ämnen, de olika varianterna av RP och Ushers och hur de yttrar sig, tips till närstående, göra karriär, olika träningsformer som fungerar bra när man är synskadad, vilken hjälp man kan få av samhället i form av färdtjänst med mera. I författarteamet ingår personer med RP, Ushers syndrom och anhöriga.

Dessutom har olika experter bidragit till boken, bland annat Sten Andréasson och Berndt Ehinger som forskar på RP och audiolog Claes Möller som specialiserat sig på Ushers syndrom, samt en optiker, sjukgymnast och synpedagog.

Boken säljs av RP-föreningen och kan beställas på 08-702 19 02 säkrast klockan 9-13. E-post adm@srpf.a.se Information om boken finns även på hemsida www.retina-sweden.se

Priset är 200 kronor och 150 kronor för medlemmar i RP-föreningen och vid köp av 10 böcker vid samma köptillfälle.

75 kronor av bokpriset går till RP-forskningen

Caisa Ramshage
Styrelsen RP-föreningen

Årsmöte i Sveriges privata ögonläkares förening

Äger rum i samband med Ögonläkarmötet i Malmö.

Tid och plats: Fredag 130830 kl 17.00 direkt efter SÖF's årsmöte.

Sedvanlig dagordning. Förslag till stadgeändring så att föreningens verksamhetsår och räkenskapsår ändras till 1 juni – 31 maj. Vi har inte möte på riksstämman.

Välkomna!

Plastikklubbens möte

I samband med Ögonläkarmötet inbjudes alla intresserade till Plastikklubbens möte. Det kommer att finnas möjlighet att berätta om spännande fall och intressanta nyheter.

Tid: torsdag den 29 augusti, kl. 17.10-18.30.

Lokal: Slagt 3, i Slagthuset, Malmö

Välkomna!

Nya Patientsäkerhetslagen har öppnat för ”vem-som-helst”

Sedan 1 januari 2011 gäller ny Patientsäkerhetslag. Den innebär att med stöd av lagstiftaren får vem som helst tillhandahålla vilken sorts kontaktlins som helst till vem som helst, utan krav på föregående tillpassning eller kontroll av ögonen. Det gäller även till barn under åtta år.

Bakgrunden till beslut går att spåra till processen då förslaget togs fram för Prop. 2009/10:210 sid. 205 med motiveringen ”Vidare har, i enlighet med Lagrådets förslag, förbudet för andra än hälso- och sjukvårdspersonal att tillhandahålla kontaktlinser tagits bort. Enligt Lagrådet framstår den nuvarande föreskriften om att bara hälso- och sjukvårdspersonal får sälja kontaktlinser som otidsenlig med hänsyn till att det numera är möjligt och vanligt att köpa kontaktlinser över Internet.”

Organisationerna för optiker och ögonläkare har påtalat riskerna med oreglerat tillhandahållande för Socialdepartementet såväl innan beslutet fattades som efteråt. Men argumentet från myndigheten är att få fall rapporteras - alltså händer det inget.

Historiskt har det inrapporterats 3-6 incidenter per år till Läkemedelsverket. Första året 2011, med oreglerat tillhandahållande, rapporterades drygt 30 fall och i fjol hade antalet fördubblats till mer än 64 rapporterade incidenter från optiker till följd av felaktigt användande av kontaktlinser. Med avreglerat tillhandahållande saknas också krav på journalföring hos verksamhet med ej legitimerad personal. Det innebär omöjlig spårbarhet. Osterila piratkopierade produkter kom ut på den Franska marknaden 2004. Liknande händelse här i landet är nu omöjlig att spåra med stöd av lagstiftaren.

I syfte att underlätta och slippa leta efter blankett har Optikerförbundet lagt in socialstyrelsens blankett på vår startsida. Klicka på incidentrapport och fyll i blanketten. Aktuella adresser finns också här. Skriv ut och skicka en rapport till Läkemedelsverket, en till Socialstyrelsen och om leverantör är känd ett ex till denne. Det är enkelt att trycka ut det antal ifyllda rapporter som önskas. Optikerna använder dessa sedan 2011, men vi gissar att få läkare

använder rapportfunktionen och uppmanar alla att göra så. Om vi inte öppet visar vad som sker lär det inte bli någon ändring.

Incidentrapport finns på www.optikerforbundet.se till höger på startsidan.

Paul Folkesson	Sven Crafoord
Ordförande	Ordförande
Optikerförbundet	Ögonläkarföreningen

Maria Kugelberg
Vetenskaplig sekreterare
Ögonläkarföreningen

Svenska Glaukomklubben håller årsmöte 19-20 september på Bergendal i Sollentuna. I samarbete med Riksföreningen för Ögonsjukvård ordnas en halvdagskurs för ögonsjuksköterskor på fm 19 september. Parallellt hålls avslutande del av 2013 års ST-kurs i Glaukom. Mer information på www.glaukomklubben.org.

Alcon har i samarbete med Rosengrenklubben instiftat

Alcon® Stipendiefond Retina

SYFTE

Fondens syfte är att stödja Rosengrenklubbens utbildningsverksamhet genom att årligen dela ut ett stipendium avsett att möjliggöra besök på valfritt internationellt retinamöte med vetenskapligt innehåll (t ex ARVO, USA).

STIPENDIEBELOPP

Ett stipendium på 25 000 kronor delas ut, som skall täcka resa, uppehälle och kongressavgift. Stipendiet delas ut för framsteg inom vitreoretinalkirurgisk verksamhet.

VEM KAN SÖKA

Samtliga läkare som är medlemmar i Sveriges Ögonläkarförening och som vetenskapligt eller kliniskt fört den svenska utvecklingen rörande näthinnans sjukdomar framåt kan söka dessa stipendier.

ANSÖKAN

Stipendieansökan, som skickas till sekreteraren i Rosengrenklubben, skall innehålla sökandens namn, personuppgifter, kort beskrivning av kliniska och/eller vetenskapliga meriter och en motivering till varför vederbörande söker det utlysta stipendiet. Hela ansökan bör ej överstiga en A4-sida. Till ansökan skall fogas en kort beskrivning av det eller de aktuella projekt som sökanden bedriver samt, i förekommande fall, en förteckning över publicerade vetenskapliga arbeten. *Ansökan skall vara sekreteraren i Rosengrenklubben tillhanda senast den 1:a juli.*

ÅTERRAPPORTERING

En skriftlig rapport skall inlämnas till Rosengrenklubbens styrelse och Alcon Sverige senast två månader efter avslutad resa. Rapporten kan komma att publiceras.

STIPENDIEUTDELNING

Utsedd stipendiat kommer att meddelas skriftligen. Stipendiet utdelas under ett av Rosengrenklubbens möten. Riksföreningens Studiedagar.

För ytterligare information kontakta:

Anne-Marie Mars, Alcon Sverige AB

Box 12233, 102 26 Stockholm, Tel. 08-634 40 09

E-post: annemarie.mars@alconlabs.com

Rekommendation från Sveriges Ögonläkarförening angående lärandemålet ”Kompetens inom medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete” under ST

Bakgrund:

Den 1 september 2008 antogs nya föreskrifter (SOSFS 2008:17) för läkarnas specialiseringstjänstgöring. Bland annat ökades kraven på kompetens inom medicinsk vetenskap (mål 19) och kvalitetsarbete (mål 20). De första riktlinjerna från ögonläkarföreningen angående de nya delmålen var relativt omfattande och dessa har nu reviderats. Nedan följer nya rekommendationer som gäller från 1 juni 2013.

Mål 19	Metoder för lärande	Uppföljning
Att ha förmåga till ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt	Skriftligt individuellt arbete under handledning enligt vetenskapliga principer	Intyg om godkänt skriftligt individuellt arbete utfärdat av aktuell handledare

Mål 20	Metoder för lärande	Uppföljning
Att ha kunskap om och kompetens i evidensbaserat förbättrings- och kvalitetsarbete	Kvalitets- och utvecklingsarbete under handledning	Intyg om godkänt kvalitets- och utvecklingsarbete utfärdat av aktuell handledare

Dessa krav beskriver endast i allmänna drag hur denna kompetens skall införskaffas och kraven skiljer sig mellan specialiteter. Socialstyrelsen har således inte reglerat vilken omfattning arbetet skall ha utan överlåter till respektive specialitet att ta fram rekommendationer om praktiska tillämpningar inom specialiteten.

Enligt ögonläkarföreningens beslut gäller följande rekommendationer för ST-läkare inom ögonspecialiteten för att mål 19 skall uppnås:

Skriftligt arbete: Arbetet skall ha anknytning till ögonspecialiteten. Det skall vara av sådan omfattning och kvalitet att det 1) presenteras på ett regionmöte och/eller på Ögonläkar-föreningens årsmöte och/eller 2) accepterats för publikation i en vetenskaplig nationell eller internationell tidskrift. Ett abstrakt av arbetet rekommenderas i tillägg publiceras på Ögonläkarföreningens hemsida under fliken utbildning och på ST-bloggen. För publicering vänligen kontakta web-ansvarig Catharina Kuylenstierna på e-mejladress: catharina.kuylenstierna@sankterik.se.

Handledning: Huvudhandledare för det vetenskapliga arbetet bör ha vetenskaplig kompetens, minst doktorexamen. Om specialistläkare med doktorexamen saknas på ordinarie klinik skall kontakt tas med disputerad kollega (ej nödvändigtvis inom ögonspecialiteten) på annat håll som kan fungera som bihandledare och som kan hjälpa till med frågor kring utformning och genomförande av arbetet. Stödpersonen bör kunna ersättas för sina insatser från ST-läkarens klinik.

Uppskattad tidsåtgång: Cirka 10-12 veckor

Kurs: Kraven för ST-läkare i ögonspecialiteten innefattar inte en kurs i forskningsmetodik. En sådan kurs kan dock vara av nytta om tidigare erfarenhet av forskning är begränsad.

Godkännande av delmål 19 (a eller b):

A) Intyg om genomfört skriftligt arbete utfärdat av aktuell handledare.

B) Om ST-läkaren har genomfört doktorexamen alternativt mittseminarium (på väg mot doktorexamen) är mål 19 uppnått. Vetenskapliga meriter av mindre omfattning kan också i vissa fall accepteras, dock endast efter bedömning av Socialstyrelsens examinatorer.

Enligt ögonläkarföreningens beslut gäller följande rekommendationer för ST-läkare inom ögonspecialiteten för att mål 20 skall uppnås:

Kvalitetsarbete: Arbetet ingår inte i ovan nämnda 10 veckor, men kursmoment och ämnesområde kan vara gemensamma. Kvalitetsarbetet kan ha en mer flexibel tidsram och mer lokala förtecken. Arbetet skall redovisas lokalt på kliniken och titel på arbetet bör publiceras på Ögonläkarföreningens hemsida under fliken utbildning och på ST-bloggen. För publicering av titel, vänligen kontakta web-ansvarig Catharina Kuylenstierna. Ordinarie ST-handledare bedömer arbetet.

Uppskattad tidsåtgång: Arbetets omfattning skall motsvara minst 2 veckors heltidsarbete. Vid behov, om omfattande kvalitetsarbete planeras, kan det krävas större tidsåtgång vilket förhandlas med respektive verksamhetschef.

Godkännande av delmål 20: Intyg från aktuell handledare om genomfört kvalitetsarbete.

1 juni 2013

Beatrice B Peebo
Utbildningssekreterare, Sveriges Ögonläkarförening

Sven Crafoord
Ordförande, Sveriges Ögonläkarförening

Anders Behndig
Professor, Inst. för Klinisk Vetenskap/Oftalmiatrik, Umeå Universitet

Angående ST- och SK-kurser

Det råder fortfarande en del förvirring kring huruvida man som ST-läkare måste gå alla 10 kurser som Ögonläkarföreningen erbjuder. Vi vill än en gång förtydliga att så inte är fallet. Kurserna är inte obligatoriska. Det står att delmålen delvis skall uppfyllas genom kurs, men det behöver inte vara en SK/ST-kurs. Man kan tillgodogöra sig kunskaper genom att gå andra kurser, såsom exempelvis ST-dagar, eller utbildningar i samband med möten. Det är ST-handledarens uppgift att bedöma innehållet i kurserna. Lipus har tagit över efter Ipuls och drivs nu av Läkarförbundet. Hemsidan är i det närmaste oförändrad och ansökningsförfarandet till ST-kurserna är detsamma som tidigare.

Fortsatt råder oklarheter kring hur det blir med SK-kurser under 2014. Det är socialstyrelsen som ansvarar för dem och vi väntar fortsatt på information om hur det kommer att se ut framöver. Tills vidare planerar vi att erbjuda samtliga 10 kurser under 2014 och vid behov får alla kurserna drivas i Lipus regi. Vi återkommer så snart vi har mer information om SK-kurserna.

Nedan följer höstens SK/ST-kurser:

Linsens Sjukdomar och Refraktiv kirurgi	2013-09-16 - 2013-09-20
Ögononkologi, rekonstruktiv ögonkirurgi (plastikkirurgi) samt orbitans sjukdomar	2013-10-14 - 2013-10-18
Diabetes (Örebro)	2013-10-21 – 2013-10-24
Barnögonsjukdomar och skelning hos barn och vuxna	2013-11-18 - 2013-11-22

2014 års kurser annonseras i nästa nummer av Ett Ögonblick.

Beatrice B Peebo
Utbildningssekreterare, Sveriges Ögonläkarförening
beatrice.peebo@liu.se

ST-ogon.se

Idén om ST-ogon.se kom efter det att läkarförbundets webbtjänst ”kompetensportfölj” lades ner förra året. **ST-ogon.se** är en ny websida som framför allt riktar sig till ST-läkare inom ögonspecialiteten.

Sidan innehåller bl.a. en ST-loggbok där ST-läkaren kan dokumentera allt som görs under utbildningen med koppling till ögonläkarförbundets detaljerade checklista samt socialstyrelsens målbeskrivning. Detta kommer förhoppningsvis att hjälpa ST-läkare, handledare, studierektorer och verksamhetschefer att lättare följa utbildningsplanen samt underlätta dokumentationen under ST-utbildningen.

Handledare/studierektorer kan enkelt följa loggböcker för alla sina ST-läkare, där man bl.a. kan se vilka kurser de har deltagit i, vilka placeringar de har slutfört och vilka delmål de har uppnått. Det finns även möjlighet att ge den externa granskaren från socialstyrelsen tillgång till ST-läkarens loggbok (om ST-läkaren själv ger sitt godkännande). Detta är fortfarande under diskussion.

I ST-ogon.se har vi även försökt samla all information, regler och rekommendationer för ST-utbildning inom ögonspecialiteten på en och samma plats. Här skulle även ST-arbetet för delmål 19 -20 kunna publiceras.

- ST-zifo
- ST-kurser 2013
- Loggbok
- Min loggbok
- Andras loggböcker
- Forum

Loggbok

ST1 Ögon (st1@st-ogon.se)

Checklista Målbeskrivning Loggbok installationer Lagg till aktivitet

Preliminärt slutdatum: 2014-01-31 - Handledare: G S - Centralsjukhuset - Karlstad

#	Typ	Ämne	Från datum	Till datum	Plats	Ort
6	Kurs	Praktisk optik	2010-03-22	2010-03-26	Akademiska sjukhuset	Uppsala
5	Operation	Strabism	2011-10-05	2011-10-05	Centralsjukhuset	Karlstad
4	Klinisk tjänstgöring	Barnoftalmologi	2012-09-04	2012-12-20	Ögonmottagning Högahuset	Karlstad
3	Klinisk tjänstgöring	Barnoftalmologi	2010-10-04	2010-12-03	Ögonmottagning Högahuset	Karlstad
2	Handledningstillfälle	Neuro-oftalmologi	2012-05-16	2012-05-16	Centralsjukhuset	Karlstad
1	Kurs	Diabetes	2011-11-15	2011-11-18	Skönes Universitetssjukhus	Malmö

I sidan hittar man även ”ST-forum”, där man kan diskutera frågor angående ST-utbildningen, kurser eller dela erfarenhet och diskutera intressanta fall. Den delen är i första hand beroende på ST-läkarnas deltagande och intresse.

Websidan är tillgänglig för alla medlemmar i Sveriges Ögonläkarförbund, och är under testperiod fram till slutet på augusti. Efter testperioden kommer befintliga konton och sparad information på sidan att bevaras.

Vi är mycket tacksamma för era kommentarer, förslag på förbättring och felrapportering.

För mer information och exempel på vilka tjänster som sidan kan erbjuda, se gärna den bifogade filen.

Luai Alissa
ST-representant
Sveriges Ögonläkarförbund

Beatrice B Peebo
Utbildningssekreterare
Sveriges Ögonläkarförbund

Diabetesklubben

Hej!

Visste Du att det finns en intresseklubb för alla oss som är intresserade av Ögonförändringar vid diabetes. De frågor vi för närvarande arbetar med är:

- Diabetesretinopatigradering - gemensam klassifikation i landet;
- Register för behandling av diabetesmakulaödem;
- Riktlinjer för behandling av diabetesmakulaödem;
- Årlig väntetidsuppföljning

Vi har en styrelse som håller i trådarna.

Visst låter det intressant! Anmäl Dig till: Kristina Holm: kristina.holm@med.lu.se

För styrelsen

Monica Lövestam-Adrian

Specialistexamination

Frivillig specialistexamen i ämnet ögonsjukdomar hålls **måndagen den 21 och tisdagen den 22 oktober 2013 i Helsingborg.**

Första dagen genomförs en skrivning som täcker hela området och vars nivå omfattas av målbeskrivningen. Skrivningen består av ett stort antal kortfrågor och skrivningstiden är 6 timmar med lunchuppehåll. Andra dagen hålls ett muntligt förhör som prövar förmågan att självständigt behandla kliniska problem och situationer inom området. Inga verkliga patienter förekommer. Två censorer tenterar två deltagare samtidigt under ca två timmar.

För godkänd examen fordras att både skriftlig och muntlig tentamen godkänns. För godkänt skriftligt prov krävs minst 2/3 av maximalpoäng. Rättning av skrivningen utförs av examinationskommittén och sker anonymt. Efter muntlig examen avger censorerna ett omdöme: Godkänd, Med tvekan godkänd eller Underkänd. Det sammanlagda omdömet avgör resultatet.

Diplom över avlagd examen kommer att överlämnas i samband med ögonläkarföreningens årsmöte.

Deltagare i examinationen bör vara färdig specialist eller vara i slutet av sin specialistutbildning. Intyg från chöf/ verksamhetschef angående praktisk tjänstgöring skall sändas in. Vi kommer att skicka ut ett särskilt formulär för detta när vi fått anmälan.

Preliminär anmälan emotses före den **28/6 2013** och **definitiv anmälan** senast den **31/8 2013** till Kristina Tornqvist. Upplysningar om examinationen lämnas av examinationskommittén:
Kristina Tornqvist, Ögonkliniken, Helsingborgs Lasarett, 251 87 Helsingborg.
Tel 042 -4062577. e-mail: kristina.tornqvist@skane.se

Bertil Lindblom, Ögonkliniken, Mölndals sjukhus, 431 80 Mölndal.
Tel 031 – 3433250

Gratulationer till avlagd svensk specialistexamen...

Felix Cullin, Karlskrona
Ionas Miliatos, Uddevalla
Wolf Wonneberger, Mölndal
Anders Möller-Andersen, Mölndal

2012 års specialistexamen ägde rum i Göteborg 22-23 oktober

... och till avlagd Europeisk specialistexamen

Den europeiska specialistexaminationen i ögon, EBO-examen, ägde rum i Paris 10-11/5 2013 och två svenska kollegor klarade denna, nämligen

Anders Möller-Andersen Mölndal
Konstantinos Barakos, Jönköping

Varje patient förtjänar komfort

När glaukompatienter behöver en fast kombination utan prostalandinanalog. Välj AZARGA® (brinzolamid/timolol) för mindre ögonobehag jämfört med Cosopt® (dorzolamid/timolol) och dokumenterad trycksänkande effekt.^{1,2}

9 av 10 föredrog AZARGA®
framför Cosopt®.³

AZARGA
brinzolamid 10 mg/ml + timolol 5 mg/ml ögondroppar, suspension

AZARGA® ögondroppar, suspension, brinzolamid 10 mg/ml + timolol 5 mg/ml, ATC-kod S01ED51. **Indikation:** Sänkning av intraokulärt tryck (IOP) hos vuxna patienter med öppenvinkelglaukom eller okulär hypertension då monoterapi ej gett en tillräcklig sänkning av det intraokulära trycket. **Dosering:** 1 droppe i det (de) påverkade ögat (ögonen) två gånger dagligen. **Förpackningar:** 1 x 5 ml, 3 x 5 ml plastflaska. **F.R.:** SPC uppdaterad 2012-04-20. För pris och mer information om kontraindikationer, försiktighet, biverkningar se www.fass.se.

Referenser: 1. Vold SD et al. J Ocul Pharmacol Ther 2008;24(6):601-5. 2. Manni G et al. J Glaucoma 2009; 18(4):293-300.

3. Lanzl I et al. Clin Ophthalmol 2011; 5:291-8.

® Varumärken tillhör respektive ägare

Alcon®

ALCON SVERIGE AB, Box 12233,
102 26 Stockholm. Telefon: 08-634 40 00

© 2013 Novartis

Reseberättelse från AAO i Chicago

I början av november (9-13/11) kunde jag tack vare det generösa bidraget från Alcons stipendiefond för ST-läkare resa till den världsledande ögonläkarkongressen AAO annual meeting som gick av stapeln i Chicago. Kongressen hölls i det gigantiska kongresscentret McCormick Place där det berättades att President Obama strax dessförinnan hållit sin valvaka. Bara byggnadskomplexet var i sig en upplevelse, för att inte tala om känslan av att vara omgiven av sådana mängder av kollegor. Mycket inspirerande! Industriutställningen var närmast oöverskådlig till storleken och innehöll många intressanta utställningar, inte minst Alcons eget stora och välmatade område.

På kongressen avnjöts också en stor mängd intressanta sessioner, alltifrån relativt basala utbildningssessioner till kontroversiella paneldiskussioner och presentation av ny teknik och färsk rön. Det gällde verkligen att hålla koll på schemat för att inte missa godbitarna; dagarna var fullpackade men alltid högintressanta.

I och med mitt kirurgiska intresse ägnade jag särskilt intresse åt kurser inom kataraktkirurgi, framförallt tekniska aspekter och hanterandet av svåra och komplicerade fall. Jag fick med mig en stor mängd kliniska lärdomar, både för min egen verksamhet men också idéer för utveckling av rutiner inom kliniken. En särskilt imponerande programpunkt var en videosession som kataraktkirurgen David Chang höll med en uppsjö av komplikationer och sätt att hantera dem, där en hel del var filmat i 3D vilket tillförde en otrolig djupkänsla och underlättade förståelsen!

Slutligen var det också en mycket trevlig resa även socialt där man informellt kunde göra nya internationella bekanskskaper men också umgås med trevliga svenska kollegor. Chicago är en fantastisk storstad med imponerande arkitektur, fantastisk mat och inte minst bluesen som ännu spelas på så väl små syltor som anrika House of Blues men alltid håller hög klass. Vädret var lika omväxlande som kongressen med både snö och solsken; temperaturen hann svänga mellan runt 20 grader och ett par minus under kongressens gång!

Ett stort tack och många glada hälsningar,

Henrik Barth
Nu nybliven specialist
Ögonklinken SUS

Syftet med Alcons ST-läkarstipendium är att stödja Sveriges Ögonläkarförenings utbildningsverksamhet genom att årligen dela ut stipendier för besök på American Academy of Ophthalmology (AAO)

Välkomna till Rosengrenklubbens möte den 21-22 november 2013

Härmed har ögonkliniken vid Sahlgrenska Universitetskliniken, Göteborg/Mölndal, nöjet att inbjuda till årets Rosengrenmöte som hålls på www.novotel.se

Denna gång kommer vi att fokusera på trauma och även på komplicerad amotio.

Vi vill att alla kliniker ska delta med spännande fallbeskrivningar. Ett detaljerat program kommer att finnas på Ögonläkarförningens hemsida efter sommaren www.swedeye.org

Vi inleder mötet med lunch på torsdag och avslutar med lunch på fredag. Deltagare anmäler sitt intresse via e-post till Bengt Schepke bengt.schepke@vgregion.se

Abstracts och ämnesförslag skickas till Eva Byhr eva.byhr@vgregion.se

Hjärtligt välkomna till Göteborg i november!

Landstinget Västmanland söker

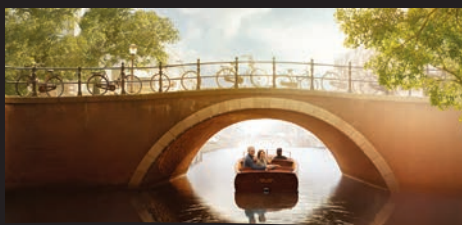
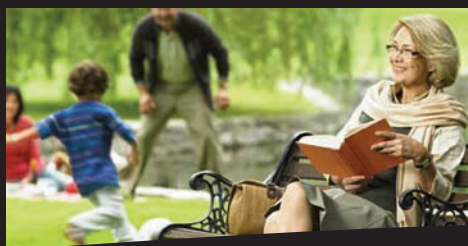
Specialistläkare med inriktning ögonkirurgi

till Ögonkliniken Västmanland,
Västmanlands sjukhus Västerås.

För den kirurgiskt intresserade är vår operationsenhet öppen för utveckling och nya arbetssätt. Är du även medicinskt intresserad erbjuds du mycket goda utvecklingsmöjligheter inom exempelvis barnoftalmologi, diabetes- och makulasjukdomar och inom glaukomsjukvården.

Välkommen med din ansökan senast den 1 augusti.

Läs mer på www.ltv.se/ledigajobb

LUCENTIS
RANIBIZUMAB

AMD BRVO CRVO DME

- Den enda VEGF-hämmaren specifikt utvecklad och designad för intraokulärt bruk
- Väldokumenterad säkerhetsprofil med över 1,5 miljoner patientbehandlingsår
- Individanpassad dosering – för maximal synvinst med minst antal injektioner¹

Förkortad produktinformation för Lucentis® (ranibizumab), 10 mg/ml injektionsvätska, lösning. **Indikationer för vuxna:** Behandling av neovaskulär (våt) åldersrelaterad makuladegeneration (AMD) samt behandling av nedsatt syn på grund av diabetiska makulaödem (DME) och behandling av nedsatt syn på grund av makulaödem till följd av retinal venocclusion (RVO) (grenvensockklusion eller centralvensockklusion). **Farmakologisk grupp:** Antineovaskulära medel. **Dosering:** Injektionsflaska för engångsbruk, endast avsedd för intravitreal användning. Lucentis skall administreras av en utbildad oftalmolog med erfarenhet av intravitreal injektioner. Rekommenderad dos av Lucentis är 0,5 mg (0,05 ml). **Varningar och försiktighet:** Behandling med Lucentis är endast avsedd att ske via intravitreal injektion. Intravitreal injektioner, däribland injektioner med Lucentis, har förknippats med endoftalmit, intraokulär inflammation, regmatogen näthinneavlossning, näthinneruptur och iatrogen traumatisk katarakt. Använd alltid korrekta aseptiska injektionsmetoder då Lucentis administreras. Dessutom skall patienter kontrolleras under veckan efter injektionen för att möjliggöra tidig behandling om en infektion uppkommer. Patienter skall instrueras att omedelbart rapportera alla symtom som tyder på endoftalmit eller någon av ovanstående händelser. **Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner:** Behandlingsproceduren med Lucentis kan orsaka temporära synstörningar, vilka kan påverka förmågan att framföra fordon eller använda maskiner. **Förpackning:** 0,23 ml lösning i en injektionsflaska. **Receptstatus:** Läkemedlet är receptbelagt och ingår i förmänsystemet. Rx, F. **Texten är baserad på produktresumé:** 2013-01-17. **Ytterligare information och pris:** se www.fass.se. Har du frågor angående våra receptbelagda produkter är du välkommen att vända dig till Novartis Medicinsk Information. Telefon: 08-732 32 00, e-post: medinfo.se@novartis.com.

Referens 1. Lucentis produktresumé 2013-01-17.

Ett ögonblick

Information från Sveriges Ögonläkarförening
mailas ut tre gånger årligen till betalande inklusive
korresponderande medlemmar

Adressförändring måste
anmälas till:
Medlemsregistret
Sveriges Läkareförbund
Box 5610
114 86 Stockholm
oavsett medlemskap i Läkarför-
bundet eller ej, då föreningen
utnyttjar detta adressregister.

Pensionärer som önskar erhålla
föreningens medlemsutskick
måste anmäla detta skriftligen
till:
Björn Johansson
Facklig sekreterare
Ögonkliniken
Universitetssjukhuset
581 85 Linköping
En administrativ avgift på 100
kr/år kommer då att debiteras.

Annonsering i Ett Ögonblick är
välkommet.
För 2013 gäller följande
priser:
Helsida 14.000:-
Halvsida 8.000:-
Kvartssida 4.500:-
Kostnad för udda format och
radannonser kan diskuteras
med skattemästaren.
Annonsering för kurser och
möten som arrangeras eller för-
medlas av medlemmarna debi-
teras inte.

Lars Hjelmqvist
Skattemästare

Skriv till styrelsen!
Frågor, funderingar och förslag
välkomnas!
Hör gärna av dig till oss:

Sven Crafoord, ordförande,
sven.crafoord@orebroll.se
Fatima Pedrosa-Domellof, vice ordförande,
fatima.pedrosa-domellof@ophthal.umu.se
Maria Kugelberg, vetenskaplig sekreterare,
maria.kugelberg@sankterik.se
Björn Johansson, facklig sekreterare,
bjorn.johansson@lio.se
Lars Hjelmqvist, skattemästare,
lars.hjelmqvist@sankterik.se
Beatrice Peebo, ledamot, ST-kurs-ansvarig,
beatrice.peebo@liu.se
Luai Alissa, ledamot, ST-representant,
luai.alissa@liv.se
Kerstin Hallnäs, ledamot,
kerstin.hallnas@lvn.se
Sverker Hallin, Ledamot, representant för
privatpraktikerna, sverker@hallin.se

Material till nästa nummer av Ett Ögon-
blick måste vara tidningens redaktör Cat-
harina Kuylenstierna tillhanda senast 20
september 2013. Sänd materialet i form
av Microsoft Word-fil via e-post till:
catharina.kuylenstierna@sankterik.se

Ansvarig utgivare:
Sven Crafoord
E-post: sven.crafoord@orebroll.se

Ansvarig för digitalisering och hjälp med
redaktion:
Luai Alissa
E-post: luai.alissa@liv.se

Lösenord för att läsa "Ett Ögonblick" på hemsidan är "gullstrand"

*Ett stort tack från redaktionen till
Peder Jahnberg
för all hjälp med tidningen.*

Medlemskap i Sveriges Ögonläkarförening.

Ansökan om medlemskap i Sveriges
Ögonläkarförening skickas till:

Björn Johansson
Facklig sekreterare
Ögonkliniken
Universitetssjukhuset
581 85 Linköping
med skriftlig rekommendation från
någon, som redan är medlem i
föreningen.

Beslut om inval fattas vid styrelsemötena
som årligen äger rum i mars/
april, vid årsmöte och vid Riksstämman.
Bekräftelse om medlemskap skickas efter
varje styrelsemöte.
Välkommen med Din ansökan!
Du kan ladda ner ansökan i PDF- format [här](#).

taflotan[®]

tafluprost 15 µg/ml

Den FÖRSTA konserveringsfria prostaglandinen

- Utan biverkningar från konserveringsmedel
- God trycksänkning
- Speciellt för glaukompatienter med torra/känsliga ögon

taflotan[®]

Den första konserveringsfria prostaglandinen

Taflotan ögondroppar (tafluprost 15 µg/ml): Rx, F. Taflotan är subventionerat för patienter med glaukom eller förhöjt tryck i ögat som behöver en prostaglandinanalogue men som inte tolererar konserveringsmedel. Indikation: Sänkning av förhöjt intraokulärt tryck vid öppenvinkelglaukom och okulär hypertension. Som monoterapi hos patienter som kan ha nytta av ögondroppar utan konserveringsmedel, med otillräckligt svar av förstahandsbehandling, med intolerans mot första linjens behandling eller där sådan behandling är kontraindicerad. Som tilläggsterapi till betablockerare. Kontraindikation: Överkänslighet mot tafluprost eller mot något hjälpämne. Dosering och administreringsätt: Rekommenderad dos är en droppe i det (de) påverkade ögats (ögonens) konjunktivalsäck en gång dagligen på kvällen. En behållare räcker för att behandla båda ögonen. Ej använd lösning ska kasseras omedelbart efter användning. Varningar och försiktighet: Risk för ögonfranstillsväxt, mörkfärgning av ögonlockshuden och ökad irispigmentering. Ingen eller begränsad erfarenhet vid astma eller vid andra former av glaukom än öppenvinkelglaukom. Gravitet och amning: Taflotan får inte användas av kvinnor i fertil ålder såvida inte adekvata preventivmetoder används. Förpackningar: Endosbehållare om 30 respektive 90x0,3 ml. Pris och ytterligare information: se www.fass.se. Datum för översyn av SPC 130128.

Kongressförteckning

Saknas event eller möte? Maila till web@swedeye.org.
An event missing? Please contact us.

NOSOPRS 2013 (Nordic Society of Oculoplastic and Reconstructive Surgery)
Stavanger, Norge
Jun 14 2013 - Jun 15 2013
www.nosoprs.com

Joint congress of X-th Congress of SEEOS and III-rd Congress of F.Y.R.Macedonia
Ohrid, Makedonien
Jun 20 2013 - Jun 23 2013

World Glaucoma Association: 5th World Glaucoma Congress
Vancouver, Canada
Jul 17 2013 - Jul 20 2013
www.worldglaucoma.org

ISER 2014, International Society for Eye Research
San Francisco, CA, USA
Jul 20 2013 - Jul 24 2013
www.iser.org

XIV Forum Ophthalmologicum Balticum
Tallinn, Estland
Aug 23 2013 - Aug 25 2013
www.fob21013.eu

Sveriges ögonläkarförenings årsmöte 2013
Malmö
Aug 28 2013 - Aug 31 2013
www.congex.se/ogon.arsmote

36th Meeting of the European Strabismological Association - ESA
Merseille, Frankrike
Sep 04 2013 - Sep 07 2013
www.esa-2013.org

Nordic Pediatric Ophthalmology Group XVI/Nordic Strabismological association VII
Göteborg
Sep 15 2013 - Sep 17 2013
www.npog2013.se

EVER 2013
Nice, Frankrike
Sep 18 2013 - Sep 21 2013
www.ever.be

Svenska Glaukomklubbens årsmöte
Bergendal i Sollentuna
Sep 19 2013 - Sep 20 2013
www.glaukomklubben.org

13th Euretina Congress
Hamburg, Tyskland
Sep 26 2013 - Sep 29 2013
www.euretina.org/hamburg2013

ICOO (International Congress of ocular oncology)
Cleveland, Ohio, USA
Sep 30 2013 - Oct 03 2013
www.isoo.org

XXXI Congress of the ESCRS
Amsterdam, Nederländerna
Oct 05 2013 - Oct 09 2013
www.ecsrs.org/amsterdam2013

EPOS (European Paediatric Ophthalmological Society)
Leiden, Nederländerna
Oct 11 2013 - Oct 12 2013
www.epos-focus.org/meeting/2013

43rd Congress of European Contact Lens Society of Ophthalmology (ECLSO)
München, Tyskland
Oct 25 2013 - Oct 26 2013
www.eclso.eu

2013 Asia-ARVO
New Delhi, Indien
Oct 28 2013 - Oct 31 2013
www.arvo.org

American Academy of Ophthalmology
New Orleans, LA, USA
Nov 16 2013 - Nov 19 2013
www.aao.org

Rosengrenklubbens möte
Göteborg
Nov 21 2013 - Nov 22 2013
www.swedeye.org

Edwin Jordans Stiftelse för Oftalmologisk forskning

Edwin Jordans Stiftelse för Oftalmologisk forskning instiftades 1982 genom testamente efter direktör Edwin Jordan. Fonden skall genom anslag främja vetenskaplig forskning rörande ögonsjukdomen åldersrelaterad makuladegeneration samt stödja utveckling av nya behandlingsmetoder och framtagande av optiska eller andra hjälpmedel för denna typ av sjukdom.

Ansökningarna till Stiftelsen bedöms av dess styrelse: professor Peep Algvare, professor Anders Kvanta samt bankjurist Ann-Catherine Sandell.

Den ekonomiska förvaltningen handhas av SEB Kapitalförvaltning.

Ansökningarna skall vara Stiftelsen tillhanda **senast den 30 september 2013**.

Fonden kommer att utdela årets anslag den 5 november 2013 på S:t Eriks Ögonsjukhus, Stockholm.

Ansökningsförfarande: Anvisningar för sökande samt ansökningsblanketter kan rekvideras från Edwin Jordans Stiftelse för Oftalmologisk forskning, c/o SEB, Institutioner & Stiftelser, 106 40 Stockholm, tel.: 08-763 72 20.